

Beslutningsforslag nr. B 82. Fremsat den 15. marts 1994 af Anders Mølgaard (V), Else Winther Andersen (V), Mariann Fischer Boel (V), Pia Christmas-Møller (KF), Eva Møller (KF) og John Vinther (KF)

Forslag til folketingsbeslutning

om nedsættelse af en arbejdsgruppe vedrørende skolebestyrelser

Folketinget pålægger regeringen efter forhandling med Folketingets partier inden 1. juni 1994 at nedsætte en arbejdsgruppe, der skal kulegrave skolebestyrelsernes forhold. Arbejdsgruppen skal udarbejde forslag til ændring af reglerne om skolebestyrelser, således at lovforslag herom kan fremsættes og vedtages forud for valget til skolebestyrelsernes 3. funktionsperiode i foråret 1998. Arbejdsgruppens arbejde skal omfatte en vurdering af, om følgende punkter kan imødekommes:

1. Arbejdsgruppen skal overveje, om der skal oprettes et samarbejdsorgan på tværs af skolebestyrelserne inden for den enkelte kommune.
2. Arbejdsgruppen skal overveje, om det er muligt inden for de kommunale styrelsesregler at sikre, at kommunalbestyrelsen i ansættelsessager altid følger en udtalelse fra en enig skolebestyrelse.
3. Skolebestyrelsen bør pålægges at udarbejde en årlig rapport om bestyrelsens arbejde og om skolens drift. Rapporten skal præsenteres på et årligt møde, hvor alle forældre, repræsentanter for eleverne, skolens ansatte og kommunalbestyrelsen inviteres til at deltage.
4. Skolebestyrelsen bør pålægges jævnlige at holde kontakt med forældrene f.eks. ved møder med kontaktførældrene fra de enkelte klasser.
5. § 41 i folkeskoleloven skal ændres således, at det fremover pålægges kommunalbestyrelsen at udarbejde klarere retningslinjer for skolebestyrelsernes kompetence. Dette kan ske ved, at kommunalbestyrelsen laver en styrelsesvedtægt for skolebestyrelserne. Arbejdsgruppen pålægges at udarbejde et forslag til en vejledende styrelsesvedtægt, der skaber klarhed om opgaver og kompetencer.
6. Arbejdsgruppen bør undersøge, om hensynet til kontinuiteten i skolebestyrelsens arbejde bedre vil kunne imødekommes ved en ændring af valgperioden – herunder vurdere en 2-årig valgperiode.
7. Arbejdsgruppen bør overveje, hvorledes forældrenes engagement styrkes, herunder hvordan valgdeltagelsen blandt forældrene kan øges, og hvem der skal have stemmeret. Der kunne eventuelt indføres mulighed for øget anvendelse af brevafstemning og urafstemning.
8. Arbejdsgruppen bør overveje en præcisering/stramning af habilitetsreglerne for, hvornår og i hvilke situationer medlemmer af en skolebestyrelse er inhabile.
9. Arbejdsgruppen bør overveje, om der skal indføres en ordning, hvorved den enkelte skolebestyrelse af kommunalbestyrelsen får tildelt et rammebeløb, som giver skolerne frihed til at finansiere undervisningen i overensstemmelse med lokale forhold.

Bemærkninger til forslaget

I maj 1989 vedtog Folketinget en ændring af reglerne om folkeskolens styrelse, hvorved det hidtidige skolenævn blev erstattet af en skolebestyrelse og skolekommissionen blev nedlagt. Forældrenes indflydelse blev væsentligt styrket, idet de fremover fik flertallet i skolebestyrelsen.

Det første valg til skolebestyrelse fandt sted i foråret 1990, og en første funktionsperiode er netop afsluttet. Men hvor der for fire år siden var stor begejstring over de nye muligheder for selvbestemmelse, er begejstringen forud for det andet valg til skolebestyrelser en række steder afløst af skuffelse, fordi der alligevel ikke blev så meget at bestemme, som man havde forventet.

Der foreligger nu en række undersøgelser/evalueringer af den første valgperiode.

En undersøgelse fra Undervisningsministeriets Folkeskoleafdeling om decentralisering og selvforvaltning i folkeskolen påpeger bl.a., at kun 34 pct. af den tidligere skolekommissions opgaver er overført til skolebestyrelser eller skoleledere. Resten er overført til centralt niveau, dvs. kommunalbestyrelsen, dens udvalg eller forvaltningschefen (skoledirektør eller lignende).

90 pct. af kommunerne har decentraliseret på det økonomiske område. På andre områder er det især de mindre kommuner, der har decentraliseret, hvilket hænger sammen med, at det også er disse kommuner,

der har gennemført de mest gennemgribende reformer i forvaltningsstrukturen og den politiske struktur. Opgaver i den grå zone, altså ikke lovbestemte (skolebestyrelse eller kommunalbestyrelse), er hovedsagelig henlagt til skoleforvaltningens chef.

Undersøgelsen viser også, at et flertal af skolebestyrelsesmedlemmerne finder, at der er kommunikationsproblemer mellem skolebestyrelsen og de overliggende kommunale organer. Samarbejdet mellem skolebestyrelse og kommunalbestyrelse, herunder om de sager, hvor kommunalbestyrelsen indhenter udtalelser fra skolebestyrelsen, opfattes af mange som rituelle handlinger. Især de forældrevalgte udtrykker kritik af manglende lydighed hos f.eks. kommunalbestyrelsen.

Flertallet af skolebestyrelsesmedlemmer ønsker ikke genvalg. Tidsproblemet angives som hovedårsag, men 1/3 angiver manglende gennemslagmuligheder, samarbejdsproblemer m.v.

Der er også utilfredshed med, at rådgivning fra skolebestyrelsen ikke er udslagsgivende i kommunen, men blot indgår som et enkelt element i beslutningsprocessen.

Hvis intentionerne i loven skal efterleves, er det vigtigt, at medlemmerne af skolebestyrelserne bliver taget alvorligt, og at de har reel indflydelse på skolens drift.